

Autoritatea și Managementul Apei în Zona Mediteraneană

Autor: Fundația Eni Enrico Mattei
Sursa: NOSTRUM-DSS Deliverable D6-5

Ce este Nostrum-DSS?

Este un proiect de tipul "Co-ordination Action", finanțat de CE PC6, a cărui scop este de a îmbunătăți conducerea și planificarea în domeniul managementului durabil al apei în bazinul Mediteranean:

- prin crearea unei rețele între sferile științei, politicii și societății civile,
- prin încurajarea implicării active a factorilor interesați,
- prin realizarea și diseminarea unui Ghid de Bune Practici pentru elaborarea și implementarea instrumentelor SSD/DSS pentru MIRA/IWRM.

Ce sunt broșurile Nostrum-DSS?

Aceste documente scurte rezumă principalele rezultate ale proiectului și reprezintă o **poartă de intrare** către largă gamă de produse și servicii disponibile pe pagina web a proiectului. Ele sunt alcătuite din trei tipuri de broșuri:

- Studii de caz
- Aspecte politice
- Aspecte tehnice

Cui este destinată această broșură?

Ca parte a seriei de broșuri ce tratează aspecte politice, acest document se adresează în principal celor ce iau **decizii**, ce sunt interesați de modul în care *instrumentele și abordările SSD* îi pot sprijini în activitatea zilnică, dar poate fi utilă și cercetătorilor și practicienilor.

Pentru informații suplimentare vezi pagina web a NOSTRUM-DSS :

→ <http://www.nostrum.eu>

This leaflet is the sole responsibility of the author(s) and does not represent the opinion of the EC, nor is the EC responsible for any use that might be made of the information appearing herein.

Criza guvernamentală

În zona mediteraneană, problema lipsei apei se resimte puternic datorită distribuției neuniforme în timp și spațiu a resurselor de apă, dar și datorită poluării intense. Presiunea asupra resurselor de apă este în creștere, atât datorită populației din ce în ce mai numeroase și creșterii cererii, cât și ca o consecință a politicilor de stat inadecvate care, de exemplu, favorizează sectorul agricol – în mod tradițional cel mai mare consumator de apă proaspătă.

Sărăcirea resurselor de apă în zona mediteraneană este deci și o consecință a "unei crize guvernamentale" a sectorului de apă ce trebuie rezolvată prin **trasarea noilor reguli și responsabilități** atât pentru sectorul public cât și pentru cel privat.

Adoptarea noilor moduri de guvernare în primul rând ar trebui să garanteze respectul și încrederea pe care **sectorul privat** îl are pentru instituțiile publice, să sporească **capacitatea** acestor instituții de a răspunde noilor situații, de a obține consensul social și rezolvarea conflictelor.

În prezent, sunt adoptate la scară largă soluții de super-furnizare pentru îmbogățirea resurselor de apă disponibile. Este recunoscut însă, faptul că sporirea necontrolată a apei disponibile nu este o soluție durabilă, alternativele ar trebui să se canalizeze spre **utilizarea eficientă a apei**. Trebuie adoptate în schimb strategiile de management pentru economisirea și utilizarea eficientă a resurselor.

O schimbare modelele actuale de guvernare ar trebui să aibă la bază principiile **Managementului Integrat al Resurselor de Apă (IWRM)** ce conduc la o nouă paradigmă care să integreze la diferită scări, participarea publică și durabilitatea în managementul resurselor de apă.

Pentru exemple de management demand side cu ajutorul instrumentelor DSS vezi studiile caz din Italia, Spania și Maroc...

Managementul Integrat al Resurselor de Apă

Conform Parteneriatului Global pentru Apă, IWRM "este un proces care promovează dezvoltarea și managementul coordonat al apei, terenului și a resurselor asociate, pentru maximizarea bunăstării economice și sociale, fără a compromite durabilitatea ecosistemelor vitale".

Principalul obiectiv al IWRM este realizarea unui **sistem eficient și echitabil** de distribuție și gestionare a resurselor de apă, prin acțiuni menite să reducă cererea de apă și poluarea.

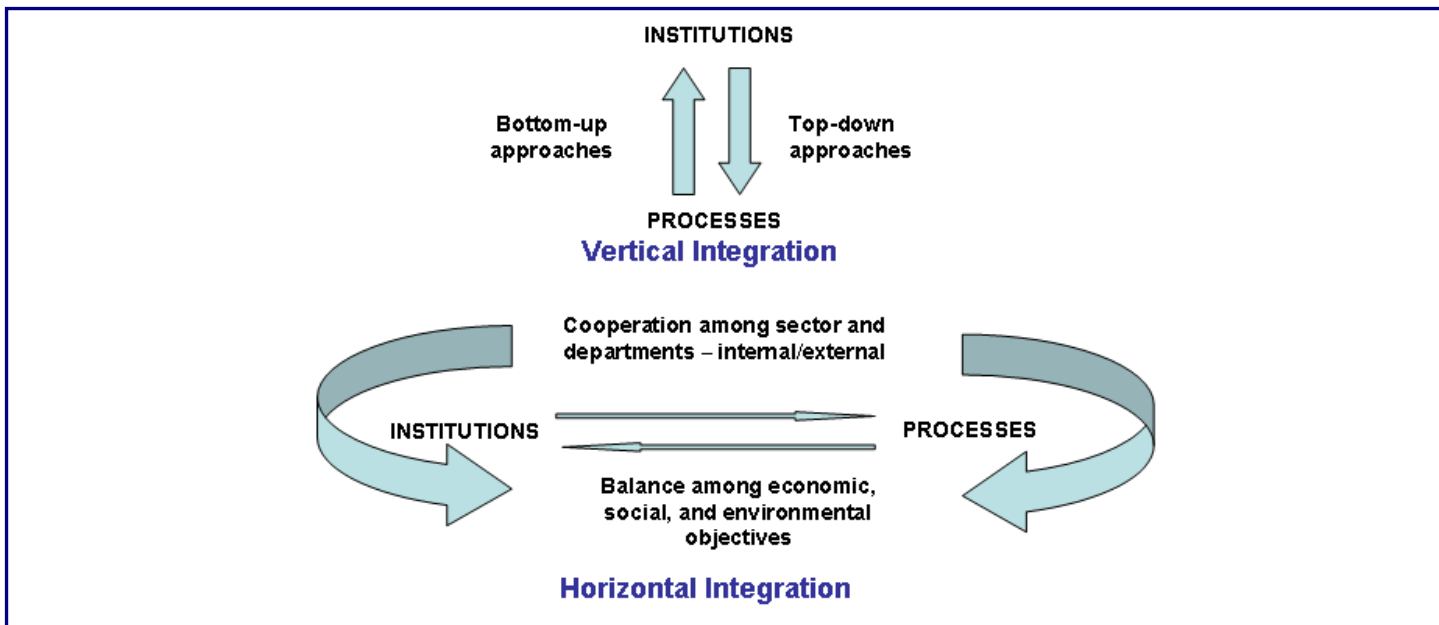
Experiențe din studiile de caz Nostrum-DSS

Siria

În Bazinul Asnobar, procesul decizional bazat pe un model de simulare, se realizează încă exclusiv de către autoritatea centrală.

Grecia

Însușirea principiilor Managementului Integrat al Resurselor de Apă este bine exemplificată în studiul caz Insula Paros.

“Noua” paradigmă guvernamentală

Forma tradițională de guvernare este cea centralizată (bazată pe autoritatea de stat), sectorială și bazată pe procesul decizional top-down. Acest model de guvernare nu mai este potrivit pentru noile probleme complexe legate de sărăcirea resurselor de apă în zona mediteraneană, ce duc adesea la conflicte sociale și politice.

Noile forme de guvernare sunt asociate cu procese descentralizate de luare a deciziilor, cu o implicare serioasă a factorilor interesați, atât din domeniul public, cât și din cel privat. “Noua” paradigmă universală se referă la diferite moduri de conducere a oamenilor, instituțiilor și resurselor, distincte față de abordarea tradițională, de tip top-down, și caracterizată prin:

- un rol mai important al abordărilor cooperative și interacțiunilor pozitive între instituțiile statului și participanții locali,
- o stimulare a parteneriatului public-privat
- preferința pentru abordările de tip bottom-up (consumatorii participă activ la procesul decizional la diferite nivele și conduc procesul).

Această paradigmă are la bază integrarea pe verticală și orizontală a instituțiilor și proceselor, așa cum este arătat în figura de mai sus:

- 1) **integrarea verticală** se referă la acțiuni colaborative de management la diferite nivele (național, regional și local); Integrarea verticală utilizează în mod tradițional instrumentele de “guvernare amabilă”, de exemplu instruirea socială,
- 2) **integrarea orizontală** se referă la integrarea disciplinară a obiectivelor economice, sociale și de mediu în mecanismele centrale, de exemplu la nivel de Cabinet.

*Pentru mai multe detalii despre abordările Top-down și Bottom-up vezi broșura Nostrum-DSS asupra **Procesului decizional și legislație***

Căi de urmat

În țările mediteraneene, guvernele trebuie să-și modifice orientarea predominantă a politicii pentru apă:

- Instrumentele SSD pot oferi un suport important pentru stabilirea politicilor integrate de apă în acord cu paradigma dezvoltării durabile, în special la nivel de bazin hidrografic.
- Bazele de date hidrologice și meteorologice, parte a SSD, sunt de asemenea un instrument util pentru planificare.
- SSD sunt utilizate și pentru explorarea legăturii dintre dezvoltarea economică, resursele hidrologice și utilizarea terenurilor, și pentru adoptarea participării publice.
- În general, dezvoltarea și implementarea SSD în strategiile și procesele decizionale pentru legiferarea IWRM, trebuie considerată și încurajată, ca mijloc de îmbunătățire a guvernării în domeniul apei.

Pentru a afla cum SSD pot sprijini implementarea principiilor IWRM vezi **NOSTRUM-DSS Meta-Guidelines**

→ <http://www.nostrum-dss.eu>

Home » Final products » Policy support » Meta-guidelines

- Cuvinte cheie: managementul datelor, GIS, date spațiale, DSS dezvoltare și cercetare
- Cuvinte cheie: participare publică, Stakeholders Analysis, evaluarea conflictelor
- Cuvinte cheie: IWRM concepte și principii

